

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: **Analýza příčin odkladů školní docházky v rámci regionálního šetření**

Autorka: **Radmila Vojtušová**

Diplomová práce Radmily Vojtušové je věnována tématu odkladů školní docházky. Hlavním cílem bylo „zjistit a analyzovat nejčastější příčiny OŠD v Pedagogicko psychologické poradně v Kladně ve vybraných třech letech v rozmezí deseti let. Analyzovat dotazníkové sondy zaměřené na názory učitelů MŠ, učitelů 1. Stupně ZŠ a rodičů, týkající se účelnosti odkladu a následně je porovnat s výsledky výzkumu v PPP Kladno“ (s. 40). Pro výzkum byly vhodně zvoleny tyto metody: analýza dokumentů, technika anonymního dotazníku a pozorování.

Práce je dělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se autorka věnuje několika klíčovými tématům souvisejícím s problematikou školní zralosti. Popisuje vývojové mezníky v psychickém, fyzickém i sociálním vývoji dítěte. Dále je pozornost soustředěna na téma školní zralosti. Autorka definuje složky školní zralosti – fyzická zralost, psychická zralost, sociálně-emoční zralost, popisuje postupy při diagnostice školní zralosti, uvádí jednotlivé oblasti včetně cenných námětů pro rozvoj jednotlivých oblastí, popisuje vyšetření včetně aktuálně používaných testů pro zjišťování úrovně jednotlivých oblastí.

Následuje část praktická, v jejímž úvodu studentka stanoví cíle, pracovní úkoly a hypotézy svého výzkumu. V dalším textu práce pak lze sledovat, jak autorka vytyčené cíle plní, a v kapitole „Diskuze“ přímo na stanovené hypotézy odpovídá.

V praktické části autorka provádí analýzu dokumentů, ke kterým měla přístup v Pedagogicko psychologické poradně v Kladně. Sleduje počet vyšetřených dětí za účelem posouzení školní zralosti, počet doporučení OŠD, dodatečných odkladů a předčasných vstupů do školy, z hlediska pohlaví a data narození, zastoupení dětí z hlediska sídla MŠ, použité testy. V dokumentaci pak byly sledovány další (navržené/uskutečněné) reedukační postupy a další vývoj z hlediska rozvoje SPU. Dále zpracovává dotazníky, v nichž se soustředí na různé pohledy na OŠD rodičů, učitelů MŠ a učitelů ZŠ.

Výsledky jsou zpracovány kvantitativně, údaje prezentuje autorka v grafech, k nimž následuje komentář. Množství různých typů grafů a tabulek však bohužel ubírá na přehlednosti. Konkrétní data by mohla být uvedena v příloze a v těle textu jen komentář a nejdůležitější hodnoty v grafech či tabulkách.

Následuje kazuistika dítěte s odkladem školní docházky realizovaným v přípravném ročníku při ZŠ, jež byla zpracována na základě pozorování. Kladně hodnotím autorčinu podrobnou pedagogickou diagnostiku i sledování dítěte i během první třídy.

Následuje kvalitní diskuze k výsledkům výzkumu a odpovědi na položené hypotézy. Ze zpracování dostupných zdrojů vyplynulo, že odklady OŠD mají vzrůstající tendenci, OŠD jsou realizovány častěji u chlapců než u děvčat, u žáků s OŠD se častěji objevují SPU, SPUCH, poruchy pozornosti a ADHD.

Celkově pozitivně hodnotím výběr tématu – odklady školní docházky jsou často diskutovaným tématem nejen mezi psychology a pedagogy, ale i mezi rodiči předškolních dětí. Design výzkumu byl vhodně zvolen, z práce je zřejmé, že studentka na zpracování daného diplomového úkolu pracovala se zájmem. Výsledky výzkumu hodnotím jako přínosné nejen pro studentku, ale jistě také pro pracoviště, kde byl výzkum prováděn, a i pro širší odbornou veřejnost.

Otázkou pro další práci může být, jaká by mohla být preventivní opatření, která by zamezila nadále pokračující vzrůstající tendenci odkladů školní docházky.

Páci doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: Výborně

V Praze dne 10.5.2012

Mgr. Pavlína Vyšínová